

Samenvatting van de preek over zondag 30, vraag en antwoord 80 van de Heidelbergse catechismus

Lezen: Hebrëen 10 : 1 – 18

Er worden vaak drie argumenten genoemd tegen antwoord 80: we zijn nu verdraagzamer dan toen; christenen (rooms-katholiek en protestant) hebben elkaar nodig; antwoord 80 berust op een misverstand.

Hoofdaccent in deze preek is het positieve: de unieke betekenis van Christus' werk.

Thema: *Christus alleen*

1. het volkomen offer door Hem

De mis is het hart van de roomse eredienst (niet de preekstoel, maar het altaar staat centraal).

De mis: zij die nog geen belijdenis hadden gedaan werden na de preek uit de kerk weggestuurd: 'Ite, missa est' (ga heen, u wordt weggezonden). Ze mochten niet bij de verdeling van brood en wijn aanwezig zijn. Dat werd in de volksmond: ga heen, nu komt de mis.

In dit antwoord worden drie punten van verschil genoemd tussen Avondmaal en mis: over het offer van Christus, de gemeenschap met Christus en de aanbidding van Christus.

Antwoord 80 zet heel positief in. Let op de schuin gedrukte woorden: 'Het Avondmaal des Heeren betuigt ons dat wij *volkomen* vergeving van al onze zonden hebben door de *enige* offerande van Jezus Christus, die Hij Zelf *eenmaal* aan het kruis volbracht heeft'.

Juist die schuin gedrukte woorden zal een rooms-katholiek niet overnemen.

Achtergrond Hebrëen 10: het offer van Christus was nodig omdat wij Gods rechten geschonden hebben, door Zijn geboden te overtreden. Er kan alleen betaald worden aan Gods recht door de eeuwige dood van de zondaar.

Dat gaat dus ook over ons! Aan aflossen van onze schuld komen wij niet toe; we maken die dagelijks alleen maar meer.

Hebrëen 10 laat zien: er werden onder Israël elk jaar weer talloze offers gebracht.

Maar die konden de zonden niet verzoenen (vers 4). Wat was dan de zin ervan?

Vers 5: ze houden de herinnering aan de zonden levend.

Maar dan komt Christus (vers 7 en 9)!

Hij neemt het eerste (de onvolmaakte offerdienst) weg, om het tweede daarvoor in de plaats te zetten: Zijn volmaakte offer, eenmaal gegeven.

De mis steekt daar schril bij af. 'Het kruisoffer en het offer van de eucharistie (de mis) zijn één en hetzelfde offer. Wat alleen verschilt is de wijze van geofferd worden: bloedig op het kruis, onbloedig in de eucharistie'.

Daarmee wordt onze Zaligmaker van Zijn eer beroofd. 'De mis is een verloochening van de *enige* offerande en het lijden van Jezus Christus'. Zo spreekt de bruid van Christus, Die het voor de eer van haar Bruidegom opneemt.

Toch kunnen ook oprechte christenen onwillekeurig nog zo steunen op iets van zichzelf: mijn gebeden, mijn goede daden. Dat moeten we allemaal kwijt als grond voor de zaligheid.

We worden uitgenodigd om onze hand op het Lam van God te leggen. Zijn overwinningwoord heeft geklonken: 'Het is volbracht!' Eenmaal, voorgoed. Hij alleen!

2. de innige gemeenschap met Hem

We hebben een Gids nodig Die ons rondleidt in het paleis van Christus' werk. Dat is de Heilige Geest. Hij lijft mij in Christus in. Op de oude stam, Adam, dragen we vruchten voor de dood. De Heilige Geest ent mij in Christus, de ware Wijnstok. Dan ga je vrucht dragen voor Hem, tot in het eeuwige leven.

Dat wordt in het Avondmaal voor Gods kinderen verzegeld. De Geest past de kracht van Jezus' offer toe aan mijn hart, doet mij 'in Christus' zijn. Het heilig Avondmaal mogen we zien als een bezegeling van de liefde tussen Christus en de Zijnen. Door het geloof mag ik rusten in Hem.

Christus *zit* nu aan de rechterhand van Zijn Vader, zegt Hebr. 10. Priesters moesten blijven staan; die waren nooit klaar. Christus kon gaan zitten; Zijn werk was af. Daar mag een gelovige rust in vinden!

De mis voert ons terug naar de priesterdienst in het Oude Testament; zet dus de klok terug.

Dat gaat in tegen het volkomen werk van Christus en dus ook tegen het getuigenis van de Heilige Geest (Hebr. 10:15).

Daarom zeggen we: 'Laten we niet bij brood en wijn blijven staan, maar onze harten omhoog heffen tot in de hemel, waar Christus is'.

3. de ware aanbidding van Hem

Het laatste verschil: op het punt van de aanbidding. Langs de weg van de verkondiging van het volkomen offer van Christus en de toepassende werking van de Heilige Geest komt het tot aanbidding.

Er niet over redeneren – dat deed de Samaritaanse vrouw (Joh. 4:20). Christus wijst haar op de noodzaak van de ware aanbidding (Joh. 4:23).

Wij vragen vaak veel in ons gebed. En dat mag. Maar komen we ook aan de aanbidding toe?

Danken = God prijzen voor wat ik ontvang. Aanbidden = God loven om Wie Hij is.

Bij de mis wordt Christus in brood en wijn aanbeden. Maar dan kniel je uiteindelijk toch voor stoffelijke zaken, en dat is afgoderij.

En wij? Aan wie geven wij de eer? Aan die knappe dokter, aan ons eigen verstand...?

En als we Avondmaal vierden: kwam het tot aanbidding?

Christus wil ons alles zijn. 'Zie, Ik kom... en Ik breng alles mee: een volkomen verzoening voor al uw zonden'. Zeg daar maar gelovig ja en amen op.

Enkele vragen voor persoonlijke of gemeenschappelijke bezinning

1. Hoe beoordeelt u de argumenten die tegen antwoord 80 worden aangevoerd?
2. Welke troost put u uit dit antwoord?
3. Christus is *gezeten* aan Gods rechterhand; teken dat Zijn werk af is. Toch lezen we ook dat Hij *staat* aan Gods rechterhand (Hand. 7:55). Wat betekent dat dan, en welke troost zit daarin?
4. Welke plaats neemt de aanbidding van de Heere in in uw leven?

Voor de kinderen: lees eens 2 Kronieken 7 vers 5. Salomo en het volk Israël nemen de tempel van de Heere in gebruik.

- Hoeveel offers worden er gebracht?
- Alleen het offer van..... verlost ons van onze zonden.